

Důvody pro zapuzení ze strany muže je cizoložství ženy. Dále pak jsou důvody pro oba stejné, tj. pouze prokázané úklady o život ze strany manželky nebo manžela, nebo pokud manžel či manželka o takových úkladech ze strany jiných osob věděl a neoznámil je druhému manželovi, a dále malomocenství v průběhu manželství.²¹⁸

Společným důvodem je potom upadnutí do zlé nemoci před fyzickou konzumací sňatku, toto ustanovení se odchyľuje od *Ekloge*. O jakou nemoc se jednalo není zřejmé, nicméně jednalo se pravděpodobně o impotenci nebo šílenství.²¹⁹ Cizoložství ve smyslu *adulterii* je tedy důvodem rozvodu pouze ze strany muže, v souladu s evangeliem, nicméně činem stíhaným světskou mocí je v případě muže i ženy, stejně tak smilstvo. Ženatý muž je stíhán i pro styk se svojí otrokyní, svobodný či ženatý potom za styk s vdanou ženou, cizí otrokyní, s dívkou mladší třinácti let, s dívkou bez souhlasu jejích rodičů, apod.²²⁰

Závěr

Předmětem diplomové práce bylo nastínit vývoj manželského práva v poklasickém období, konkrétně především srovnáním úpravy manželského práva v zákoníku *CIC* a právní příručce *Ekloge*, a dále zmínění ohlasu, který zaznamenala *Ekloge* v oblasti Velké Moravy.

Výsledkem práce je především zjištění, že *CIC* si po dlouhou dobu udržel primát

---

218 ZL 30a.

219 VAŠICA 1996, str. 86, 212.

220 ZL 4; ZL 6; ZL 8 a násl.

i v právu rodinném a manželském. Ačkoliv autoři dalších právních publikací měli tendence přizpůsobit tyto aktuálnímu právnímu stavu, který zasahuje především nová úloha a sílicí vliv církevního práva, které je do nových právních příruček včleňováno, přesto se vždy obracejí k ideálnímu zákoníku v podobě *CIC* jako k základnímu pramenu, který ztělesňuje vzor poklasického římského práva.

Jakkoli práce upravuje pouze relativně omezený časový úsek, přesto *CIC* umožňuje nahlédnout i do práva klasického díky *Digestis*, následně pozdější edice *Ekloge* naopak zasahují až do práva vrcholně středověkého. Práce zpracovává prameny v podobě *CIC* a dvou edicí *Ekloge*, další právní památku jsou prozkoumány jen omezeně, stejně tak jako právo církevní.

V budoucnu by bylo na místě postihnout vývoj manželského práva uceleně od dob nejstarších známých pramenů, tj. postihnout i právo předklasické a s ním zásadní pramen, kterým je *Lex Duodecim Tabularum*. Do budoucna by bylo přínosné důkladně prozkoumat i další dobové právní památky v podobě písemných památek soudních sporů, svatební smlouvy apod., stejně tak jako církevnímu právu, především závěrům přijatých jednotlivými koncily.

Seznam zkratk

App.	Appendix
CIC	Corpus Iuris Civilis
Cod. Theod.	Codex Theodosianus
C	Codex Iustinianus
D	Digesta seu Pandectae